

הגדרת ל"ג בעומר כיום טוב

ויקרא פרשת אמור פרק כג

(א) וידבר יקוק אל משה לאמר: (ב) דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם מועדי יקוק אשר תקראו אתם מקראי קדש אלה הם מועדי:

שולחן ערוך אורח חיים תצג:ב

נוהגים שלא להסתפר עד ל"ג לעומר, שאומרים שאז פסקו מלמות, ואין להסתפר עד יום ל"ד בבקר אלא א"כ חל יום ל"ג ערב שבת שאז מסתפרין בו מפני כבוד השבת.

הגה: ובמדינות אלו אין נוהגין כדבריו, אלא מסתפרין ביום ל"ג ומרבים בו קצת שמחה ואין אומרים בו תחנון (מהרי"ל ומנהגים). ואין להסתפר עד ל"ג בעצמו ולא מבערב (מהרי"ל). מיהו אם חל ביום ראשון, נוהגין להסתפר ביום ו' לכבוד ו' שבת (מהרי"ל). ומי שהוא בעל ברית או מל בנו, מותר להסתפר בספירה לכבוד המילה. (הגהות מנהגים).

פרי חדש אורח חיים סימן תצג

ומה שכתב [בהגה] ומרבים בו קצת שמחה כו'. תימא דעכשיו נהגו בזה להרבות בשמחה ושלא לומר תחנון ואע"פ כן אינן מסתפרין אלא עד ל"ד ויראה תרתי דסותרן, ולפיכך מי שנהג עצמו להסתפר בל"ג אין מוחין בידו. ומיהו יש לדקדק בשמחה זו למה, ואי משום שפסקו מלמות, מה בכך, הרי לא נשאר אחד מהם וכולם מתו ומה טיבה של שמחה זו, ואפשר שהשמחה היא על אותם תלמידים שהוסיף אח"כ רבי עקיבא שלא מתו כאלו:

ערוך השולחן אורח חיים סימן תצג

וכוונתו דלעניין ל"ג בעומר בעצמו בכל מקום נוהגין להתיר בין לפי מנהגו של רבינו הב"י ובין לפי מנהגינו מפני שמחזיקין היום הזה לקצת יו"ט וגם במנחה שלפניו ורגילין לקרותו הלולא דרשב"י ובארץ ישראל מרבין בתפלה ובהדלקת נרות על קברו הקדוש ואומרים שנסתלק ביום זה וגם יצא מהמערה ביום זה

שו"ת חתם סופר חלק ב (יורה דעה) סימן רלג

אמנם ידעתי כי שמעתי שעכשיו אכשיר דרי ומרחק יבואו ידרושו את ה' בעה"ק צפת ביום ל"ג בעומר בהלולא דרשב"י ז"ל ואם כי כל כוונתם לש"ש = לשם שמים = שכרם רב בלי ספק ע"ד ודיגולו ודליקו נרות עלי אהבה כמ"ש תוס' ר"פ אין מעמידין אבל מטעם זה בעצמו הייתי אני מן הפרושים כבן דרותאי שלא אצטרך להיות יושב שם ומשנה מנהגם בפניהם ושלא ארצה להתחבר עמהם בזה כי כבר כמה כרכורי כרכר בפר"ח א"ח ס' תצ"ו בקונטרס מנהגי איסור שלו אות י"ד....

...ולפי דאי' במדרש שמיום שכלה החררה שהוציאו ממצרי' הלכו ג' ימים בלא לחם ואח"כ ירד המן א"כ הי' הורדת המן ביום ל"ג בעומר וראוי' לעשות לזה זכר טוב אך הוא נגד ש"ס פר"ע ושם הארכתי מ"מ לעשותו יום שמחה והדלקה ובמקום ידוע דוקא שיהי' תל תלפיות שהכל נפנים לשם לא ידעתי אם רשאים לעשות כן

משנה ברורה תרפו:ס"ק ח

יכולים בני עיר לתקן בהסכמה ובחרם עליהם ועל הבאים אחריהם לעשות פורים ביום שנעשה בו נס.

משנה ברורה ריח:ס"ק לב

כתבו האחרונים מי שנעשה לו נס יש לו להפריש לצדקה כפי השגת ידו ויחלק ללומדי תורה ויאמר הריני נותן זה לצדקה ויהי רצון שיהא נחשב במקום תודה שהייתי חייב בזמן המקדש וראוי לומר פרשת תודה. וטוב וראוי לו לתקן איזה צרכי רבים בעיר ובכל שנה ביום הזה יתבודד להודות לה' יתברך ולשמוח ולספר חסדו.

מסכת ראש השנה יח:

מתיב רב כהנא מעשה וגזרו תענית בחנוכה בלוד וירד רבי אליעזר ורחץ ורבי יהושע וסיפר ואמרו להם צאו והתענו על מה שהתעניתם! אמר רב יוסף שאני חנוכה דאיכא מצוה. אמר ליה אביי ותיבטיל איהי ותיבטל מצותה! אלא אמר רב יוסף שאני חנוכה דמיפרסמא ניסא.....

...וכששמעו חכמים בדבר אמרו: למחר זה פורע את חובו ונמצא שטר מוטל באשפה, וביטלום. ואותו היום עשאוהו יום טוב. ואי סלקא דעתך בטלה מגילת תענית - קמיייתא בטול, אחרנייתא מוסיפין?

פרי חדש אורח חיים סימן תצו

...מוכח מכאן דלדין דקיימא לן דבטלה מגילת תענית דכיון דקמאי בטול דלית לן לאסופי אחרנייתא ואי מוסיפין הוּו יום טוב דרשות....

... אבל לדין לא הוי מנהגא דקמיייתא בטיל אחרנייתא מוסיפין ואין לחלק בין יחיד לרבים דאדרבה כל שכן הוא דכיון דאפילו רבים דאלימ מילתייהו לא מצו לתקוני יום טוב מחדש כל שכן יחיד.

פירוש המלבים על מגילת אסתר ט:ט

...כי באמת כלל ישראל אסור להם לקבל עליהם ימים טובים חדשים ולאוסרם בעשיית מלאכה שעוברים על כל תוסיף, אבל אחר שרק הפרזים קבלוהו נדונים כחידים, שיכולים לקבל יו"ט על עצמם.

חיי אדם קנה:מא

...ויותר נראה לי דיוכל להיות שראב"צ סבירא ליה גם כן בטלה מגילת תענית, ואפילו הכי לא התענה, דדוקא יום טוב לכל ישראל בטלה, והכא נמי כיון שעושין לזכר נפלאותיו, הוי מצוה.

שולחן ערוך אורח חיים הלכות יום טוב סימן תקטז:ג

משלחים כלים אע"פ שאינם תפורים, שהם ראויים לישען עליהם, ואפילו יש בהם כלאים, אם הם קשים; ומשלחין תפילין, כיון שראויים להניחם בחול.

הגה: וכל כיוצא בזה, אפילו דרך רשות הרבים מותר לשלחן (ב"י).

משנה ברורה שם

(יב) כיון שראויים וכו' - ואע"פ שאסור להוציא שום דבר ביו"ט כל שאינו צריך לו ואינו מוציאו אלא לצורך חול כמו שיתבאר בסימן תקי"ח מ"מ כיון שהוא נהנה ושמח במה שמשלח דורונות לחבירו ה"ז צורך שמחת יו"ט: